

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 38.

Treschdeenä, 20. September (2. Oktober).

1872.

Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Lutringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedizija Besthorn k. (Mehrer) grabmatu bobde Jelgawä.

Nahditaš: Wišjaunakabs sinnas, Daschadas sinnas, Kussemes tohyu aifargafchanas beedribas gaddasinas par 1871 gaddu. Par sinnu. Par gohwju tohyu tobyschanu. Utbildas. Sluddinaschanas.

Wišjaunakabs sinnas.

Jelgawä, 18. September. Kuddens jau eesahzees. Wasfaras jaukums atdohd jau ardeemas un freidsahs us sawu garru fnaudu lihds nahlamam pawaffarim. Kohteen lappas jau gandrihs wiffas dseltenas un kriht seunne. Drihs buhs wiinu krohschnums pawiffam beidsees, un tiklai plifki farri ka rikhtes ween redsami. Lectus lihst gandrihs weenä lihshanä. Swehtdeenäs nakti bij makthigs lectus. Daschu deen spihd gan jauki mihta faulite, bet zif ilgi? — te kur gaddijees kur ne — melais mahkulis awumsho winnas spohshumu un fahf atkal pil-leht. Pee wisjaulaka laizina jau newarr us eelas rahdites bes leemusshirmja, ja negrihb ka irakla teel fapuzeta. — Igabjusho zettortdeen un peektdeen noturrejahm Wahras tirgu. Bet schogadd nebij wis dauds tirgotaju. Tirgus plazzis bij gandrihs pawiffam patuffsch. Zettortdeen gan wairahl, bet peektdeen jo mas. Bij gan arri laikam leetainisch laiks pee tam wainihgs. Neweenam taf netihl sawu upwalku mehzeht. — Komedinu nebij schogadd nekahdu. Weens muskants tiklai, kas weens pats septinas instrumentes spehleja, pa eelahm speh-ledams tirgotajus papreezinaja. — Seftdeenäs un swehtdeenäs waktaru Jelgawineelus ispreezina Rihgas Wahzu teatera speh-lataji. Bij abraufuschy ir muhsu garru zillabt zaur sawu jauku spehleschanu. Dürdam, ka nu buhschoht muhs beeschahf awmekleht ue ka zitteem gaddeem. Nebuhschoht wairs schlechschti zella buht zaur daugawas mahiti; jo dselzella daugawas tilts buhs drihs gattaws. Warreschoht tad ir wisleelakä pluddu laikä pee mums atlaistees. Buhtu gan wehlejam. Seemas laikä Jelgawineekem jau tä maf laikä kawelka un preeka!

Berlinä, 28. (16.) September. Rihgas wahzu awisehm „Nig. Jtg.“ teel sinnohts: Krohna prinzis effoht awmeklehts leel-firteni Heleni. — Lohpu mehriš eefsch Elbes herzogu walfihm effoht pateest isehlees. — Tjers effoht grafu Arninu sagaldi-jis. — Tjers Drlows effoht Londone abrauzis. — Ar Turku Keisara, Sultana flimmibu eijohf us labboschanohs. — Egipre effoht koleera sehrga isehkluees.

Rihgä, 16. September. „Rev. Jtg.“ un „Nord. Pr.“ sinno, ka strahdneeki Krehuholne pee Narwas pawiffam jau awmeeri-nati; „Golos“ un „Nuffki Mir“ atkal, ka ne-effoht wis teefa. Effoht weht nemeers kahjas. Wehl 9. un 11. September effoht Eldosjushes. Dewesinn, kam taisaiba? — Dürdesim us preekschu. Gan laiks rahdihš. R. S—z.

Ka Rihgas awinkä, tä arri Narwä, Zamburgä, Tscherni-gowas un Podolijas gubernäs irr bikkenneelus us prohwi eesau-luschy un pehz tahm nospreestahm deenahm laisch atkal mahjä. Tweras gubernä 26. August pah 2 awrinkeem irr nahluji breefmigi stipra kruuffa; leddus gabballi bijuschy no wistas punta leelumä un fapappajuschy labbibu laukä, faplohsijuschy jantus;

wehra isjaulufi dauds ehkas, aplausijufi meschus un uhdens is-rahwis tiltus, arri zilweku dschwibas daschas pohstä gahjuschas; weenä weetä 4 gohwis un 2 firgi no kruuffas nohsti. — Arri no Amura (Riht-Siberijä) raksta, ka tur uhdens pluhdi schogadd leelu pohstu darrijuschy, 19 fahdschas pawiffam nopohstias, tä ka generalgubernators no krohna isuhdsees 50 tuhft. r. preeksch palihdsibas. Iir gan schis gads wiffadu breefmu pilns, truhstf til wehl semmestrihseschanu pee mums.

No Dohbeles puifes. 10 minutes pehz ta sibbena speh-reena, kas Lipstu muishas laidari eededsinaja, tä ka 118 aitas, 1 gohwis, 300 wesumi abbolina, 100 wesumi feena, dauds salmu un pellawu fadegga, ohrs spehreens eespehra weenu werri tahlahf Timmaku mahju kletts; kas ween tur eefschä bijis, wiffas drehbes, labba teefa labbibas, seens un dauds fainneezibas leetas lihds fadegguschas. Klehtis gullejis fain-neeka schwagers, Lehrpattas studentis, kas bijis pahrnahzis zee-mä; tas til ko dabujis no kletts isstret, winna drehbes, 100 rubl. naudas un zittas leetas palikuschas leesmahn par daku. Stiprais lectus lihdschjis zittas ehkas, kas gan appaksch wehja bijuschas, ue ugguns isfargabt. S.

Daschadas sinnas.

No eefschsemmehm.

Muhsu Kungs un Keisars 6. Sept. nobrauzis Ven-derä un no turtenes dewees us Liwadiju Krimä.

Rihgas Dinaburgas dselzelsch schi gadda Augusta mehnesi eenesis 157 tuhft. rubl. (31 tuhft wairahl ne ka pehrn Augusta).

— No Rihgas zeetuma 7. September pulst. 8 no rihta isbehdsis tas arestants Nus Kalnia, tas pats, kas fleptawa darbus bij darrijis pret to waktmeisteri Rosen-bladt k. Gaddijees, ka to riht dauds pa zeetumu tappis stai-gahs un Kalniasch prattis isdewigu brihdi wehra likt un ismukt. Bet zeetuma fargi arri rahdijuschy sawu isman-nibu un pehz puštundas laikä fanehmuschy sawu behgli atkal zeeti us daugawas tirgus. Bet ko dohmajeet! Kal-niasch schinni ihjä puštundas laikä bij spehjis pawiffam par zittu zilweku pahwehrtitees: Garra bahsda bij jau nodsihta, arestanta drehbju weefä bij labš lungu apgehreš, smalle krellis muggurä, naudas maks, pilns ar naudu, kulle, jauns kuller nasis, bet nelihdscha nekas, bij tomehr pasihstis un kappa atkal zeetumam nodohst.

— Jaunais Daugawas tilts buhschoht September mehnesi preeksch nodohschanas gattaws. Dhsta darbi Dinaminde ahtri eet us preekschu, täpat arri pee pascha ta dselzella. Dürd, ka warreschoht jau Nowemberi pa Wel-derajas dselzella eefahkt braukt. (Mahj. w.)

Rohpaitšhös Volkmannu kungi buhšchoht zelt diwi stiklu fabrikus.

Gaiſu muischä swehtdeen to 3. September muischas rijas ar ugguni aigabjuschas. Rijäs bijis sawests wiſſ ſchi gadda meeschu plahwums, täpat arri wehl teefa kweſſ ſchu un leels pulſs linnu lihdi ar wiſſahm ſchllahm, ſas wiſſ zaur leefmahm pohſtä gabjis. Ugguns, ka jadohma, gan buhš zehlees no graudu ſchautuwes. Zau no paſcha rihta muischä daſchi mannijusch ſawadu geufduma ſmaſku, bet brihſcheem ta aikal likkufees ſudduſi, lamehr beldschoht leefmas iſzehluſchahs. Ba laimi wehſſ ſch gabjis ſahnis, jo zittadi wehl daudi zittas muischas ehlas, ſas it tumu, buhtu warrejuſchas tapt lihdi oijnemtas.

To naht us 1. September pehrkons eepheis Lipſtu- muischas laidarä; kahdi 100 lohpi, ſas laidarä bijuſchi, lihdi ar leelu pulku barribas ſadeggusch. Stahde effoht pee 5 tuhſt. r.

Baldohnes baſniza tillä swehtdeen, 23. Juli garriga konzerte no Leel-Gezawas un Baldohnes kohreem noturreta. Gefahkums bij pulſten 3. pehz püſdeenas; pehz nodſeedatas „Deewſ Kungs irr muhſu ſtipra pilſ.“ turreja Baldohnes zeem. mahzitajs, Pandl k. ſwehtku runnu, paſflubbinadamſ us dſeedaſchanu; jo wiſſi putnini jau ſawus balſus lohfoht, kurri taſ paſchi neſinnoht ko dſeed? Kadeht tad zilwek lai ſawu balſu dahwanu ne-bruhſejoht, kurſch taſ ſinnoht, ko patſ iſteiz? lai dſeedoht katrä laikä, tillab preekös ká arri behdas, jo Latweeſcheem taſ effoht wiſſadas dſeefmas, tillab preeku, ká febru. Turklahſt dſeedaſchanu uſteiza par jauku un pa-wiſſam beſwainigu preeku; jo tillai pee dſeerdaschanas preeka nepehliſchoht nekahdas kahrduinaſchanas, ká tas pee zitteem, — p. pr. ſpehleschanas un danzoſchanas, ehſchanas un dſerſchanas un zitteem, — gan mehſoht notikt.

Pehz tam dſeedaja abbi kohri kohpá: Jehowa (no Silcher). Tad dſeedaja Gezawas kohris: 92. Dahw. dſ. (pehz Hauſchild), un Baldohnes: Deewa wahrda ſweht-tiba, Luth. 11, 28. Nu ſpehleja Saldus draudſes ehrgelneekſ, Schepſki k.: Sonati F-dur (no Dr. W. Volkmar), zil jau tas labbi, us ſchahm pawahjahm ehrgelchem irr iſdarramſ. Pehz tam dſeedaja atkal, Gezawas kohris: Jeſaias 60, 1—3. (no Palmer) un Baldohnes: 118. Dahw. dſ. 1—4. (no Rolle). Nu ſpehleja krohna Miſſoſ wagaiſta ſkohlmeiſterſ, Welk k.: Glöten-Conzert F-dur (no C. H. Rink), kurra ihpaſchu patikſchanu — zaur ſawu patikſkamu dabbu un meiſtarigu iſwadbiſchanu, — no klanſitajeem likkahs mantojuſe. Tad atkal dſeedaja, abbi kohri kohpá: Jeſ. 40, 1—2., Matt. 21, 21—5. (no Palmer), un Gezawas kohris: 150. Dahw. dſ. (no Breitenbach). Tad Walles draudſes ehrgelneekſ, Lilau k. ſpehleja us ehrgelchem: Fuge g moll (no J. S. Bach), un heidiſoht Baldohnes kohris: us debbeſim mans Poſtitajs (no Sebastian Bach). Wiſſephdigi, pehz nodſeedatas „Lai Deewu wiſſi lihdi.“ dewamees ahra, preezadamees klah-teſjä meſchä, us uſtaſſita pakahpeena, ſawas laizigas dſeefmas iſdſeedatees; bet ká bijahm krahpuſchees! Pee baſnizas durwihm tilluſchi eeraudſjahm, ka ſcha rihta

jaulais laiks bij par ſtipru leetu pahrewehſtees, kurſch lihdi wakkoram nenorimma; tee preeki iſputteja.

Klauſitaju bij baſniza ſtipri pilna, bet zil wehl ahra!?! Genahkums bij Baldohnes draudſes ſkohlſas pirkamahm ehrgelitehm par labbu nowehlehts.

Tē nu eſmu ihſumä par wiſſu rakſtjis, tillai par dſeefmu ſkannu ween ne, teiz ka deewagan labbi un jauki effoht gan ſkannojuſchas; par to lai ſpreeſch klauſitaju paſchi, eſ jau to newarru, tamdeht ka biju patſ

Weens lihdiſdſeedataje.

Ruttrianu ſkohlſas nammä 11. Sept. ſkohlmeiſteru konferenz noturreta; turpmahſ par to klahſtas ſinnas.

Behterburga. Jauna grabmata ar to wirſrakſtu: „Behterſ tas leelais, pirmais Kreewu ſemmes meſchu koh-pejs“ iſrahda, ka preekſch keiſara Behtera laikeem katſ ar meſcheem dſihwoja, ká tam patikka, täpat ka ar gaiſu un uhdeni. Birmais meſcha likkums iſnahza 1703. gaddä, tappa iſſchſirti audſejami gabbali, zehrtami kohli un nezehrtami. Us ohſolu nozirſchanu bij nahwes ſtrahpe likta. Plaſchahkſ likkums iſnahza 1723. g. Lat laudis ſinnahtu kahds meſchſ audſejamſ un ne-aikſtekamſ, keiſarſ Behteris pawehleja 3 aſſis plattu liniju iſzirſt un pahrgalwiſeem par beedinaſchanu ik us 5 werſes uſtaſſiht karratawas. Re-truhka arri bahrgu ſohdibu. Kur taggad Behterburgä ſtahw leelahs kohdes (Kauſhof), tur bij agrahſ behrſu meſchinhſch; laut gan bij zeeti aiſleegts tur zirſt, tad tomehr daudiſi tappa peekerti, ka bij zirtuſchi. Behteris pawehleja ik deſinito no noſtahditeem wainigeem pakahrt un wiſſus zittus ar knuti nopehrt; til us keiſarenos luhgſchanu nahwes ſtrahpes weeiä noſeedsneeki tappa ar knuti un ſpizrihſſtehm noſtrahpeti. 1719. gaddä bij Behterburgä leels malkas dahrgums un keiſarſ Behterſ iſdewa pawehlt, ka wiſſeem brihw eet gar Newas kraſteem lihdiſ pat Schliſſelburgai un zirſt par welti meſchös, weenalga lam peederr; lai meſchu ihpaſchneeki neturretohs pretti, bij pawehlehts, ka lai ſatniſahs pa 20 kohpá un ká brauz meſchös, ſew ſiltumu gahdatees. (Nord. P.) No ta laika ſahfoht nu irr gabbals pehz gabbala tee meſcha likkumi nahkuſchi, ſas gahda par ihſtu meſchu kohpſchanu.

— „Graſchdan. aw.“ runnadama par tahs komiſſio- nes darbeem gar jauneem karra ſpehka likkumeem, peemian to, ka zaur katru ſaldatu nemſchanu us ilgakeem gaddeem walſtei paſchai leela ſkahlde noſeekohht, jo til un til rohkſas tohpoht no darba atnemtas un ilgä deenſt laikä wiſſai maiſes pelniſchanai atſweſchinatas; kad eeweheſjoht tag-gadejuſ biſketneekus, tad warroht redſeht, zil daudiſi ne-maſ wairſ ne-eeſtahjoht to ſkaiſtä, ſas ar ſawahm rohkſahm ko labbu tilluſchi grihb ſrahdaht. Wiina tapehz ſakka ſawas dohmas, ka 4^{1/2} deeneſta gaddi, kur wehl pee-nahktu reſerwas laiks klahſt, effoht jau par ilgu; wiſſu-lahbahl buhtohht, kad ká Pruhſchös buhtu til 3 geddu laiks. Par meefas ſamannigu audſeſchanu jau warroht ſkohlſas ſahkt gahdaht un zaur kantonem un kaſarmehm arri ihſä laikä wiſſu panahkt. Turprettim atkal zittas awiſes uſrahda, ka eekſch 3 gaddeem to nebuht neſpehji iſdarriht.

Rijewas guberná par tahm nedeláhm, fur koleeris tur ploßfjáhs, no 15 tuhftoscheem apstlimmuschu irr mirruschi kahdi 5 tuhft. S.

No ahsemmehm.

Berline. Preeksch kahda laika pee Bismarka atnahza par posti grahmata, kurrá kahds nepasthstams Franzis no Parisés peepassa, lai Bismarks winnam paleen 40 tuhft. franku, lai naudas grahmata nosuhtha pee ta un ta bankera Parisé. Naktitajis atfouzahs us to, ka Bismarks ar sawu karra wefchanu winnu effoht leelá skahde grubdis, tapehz lai taggad us weetas ispalihdsoht; ja ne, — tad lai fargotees, jo nebuschoht drohsch par sawu dshwibu. Bismarks to raksta nosuhthija Frantschu ministrum un schis atkal usdewa polizejai pehz ta tumfscha paraksta mekheht rohlá to rakstijaju. Taggad nu sinno, ka schis jaunmohdes rohpelnis peenahfts un pehz teejas spreeduma us 1 gaddu zeetumá celikts.

Wahzsemmes kattolu biskapi bij fanahkschi Juldá, ka warretu sawá staryá norunnas turreht, par sawu isturreschanohs pret wiffahm tahm jaunahm walfts eerikthem, ka skohlas usraudsibas pahrgrohsfchanu, Jesuitu u. z. muhlu isroidischanu u. z. Norunnas gon irr pee aifflehtahm durwihm turretas, bet dsid, ka buhschoht paschi par tahm rakstu islaiss laudis. — Turpretti arri Kelné irr sapulzejusfchees weglattoli (nemeldibas prettineeki) un beedrojahs us to, ka warretu skaidroht kattolu tizzibu un basnizas buhschanu no wiffa ka, kas zur zilweku maldischanahm zeslees. Arri Dellingers irr Kelné. Gan wiffas schianis sapulzes dauds tohp runnahs, bet trubft to ihsto wihru, kas ka zittureis Martin Lutters to rohlu prastu pee darba list un to pateesibas zekku drohscheem sohleem usnemt.

Frantscheem gan ta keisaru fanahkschana Berliné mas patikka, kaut gan rauga sawu nepatikschanu slehpt. Taggad nu atradduschi it nejanfschi sawu presku. Presidents, Tjers, bij schinnis deenas nobrauzis lihdi Franzijas ohstapilschiam Sawr un tur winnam it negaidita gehda parahdischana notiklus. Englante bijusi atfuhthijusi 2 karra kuggus un Amerika 1 kuggi, lai tee apfweizina abraufuscho Franzijas presidenti. Celsch tam nu wiffi Frantschi reds Englandes un Amerikas firsnigu draudsibas parahdischanu pret Franziju. Tjers irr abrauzis us Parisi, fur kahdu laizinu gribb pabuht, kaut gan tautas sapulzei kas nau pa prahtam, ka minfsch, it ka kahds patwaldineeks, gribb Parisé sahft dshwoht. Tjers arri no sawas pusses atkal leek rakstus un runnas laudis laist, ka schi taggadeja tautas sapulze warretu it labbi pawiffam mahjá eet, jo waldiba nu irr feglós un proht patti jah.

— Atkal tilka no 10 notesafeem Parisés fennakeem dumpineekeem 3 ar nahwi nosohditi; stary teem bij arri wehl weens no teem, kas Parisés erzbisfkapu bij kahwuschi.

Turku ahsemsju leetu ministrs nobrauzis us Krimu, Kreamu keisaru tur sultana wahrdá apfweizinoht.

Spanijas kehninsch 15. Sept. jaunó Cortes sapulzi atwebris. Sawá runná peeminneis, ka Spanija stahw draudsibá ar wiffahm zittahm walstibm un kad arri pee labbas fatikschanas ar pahwestu wehl dasch trubfsoht, tad

tomehr pahwests warroht to tizzeht, ka Spanija winna garigu waldbibu sinnahs zeenah, zit ween til scho jaunó laiku buhschana to atlaus. Par eeffschligahm walfts eerikthem runnahoht peeminneja, ka arri Spanijá gribb jaunó karra spehka listumus zelt, pehz kurreem katram jaet saws laiks deeneht.

No Spanijas wehl newarr neko labbu jaunó sinnoht. Kaut gan kehninsch pee Cortes sapulzes atwehreschanas teiza, ka Karlistu dumpineeki isbeigti, tomehr jaunatas sinnas israhda, ka schee nau wis wehl sawus nedarbús un zerribas pee mallas listuschi. Weetu weetahm usbruhloht dselzjekku rattu rindahm, aplaujoht maschinós weddejus u. t. j. pr. Pa to zekka gabbalu no Barzellonas us Saragoffu negribbeja maschinisti nemas wairs braukt, jo tee nebij wairs drohschi par dshwibu. Dsid, ka dumpineeki tafotees arri paschá Madridé galwas iszelt.

Sweedru kehninsch Kahrli XV. weffelibas labbad Wahzsemmes awotós bijis un atpakkat braukdams sawá walsti Malmó pilsehtá nomirris; winna weeta waldischanu jau usnehmis, winna brahlis, herzogé Ostfars. Nelaika kehninsch 46 gaddus wezs tappis un ne-atstahj neweena behrna. Taggadeja Sweedru kehninu zilts irr zehlfrees no Frantschu marschalka un augsta generala Bernadotte, kas ar Napoleona I. palihdsibu par Sweedru kehninu tappa. Bernadotte bij kahda adwokata dehlé deenwiddu Franzijá un winna dehla dehlé bij nelaika kehninsch. Lihkis taps Malmó balsameerechts un tad us Stokholmu wefts.

Ameriká schogadd bohmwilla gan arri til tá widdeji isdewufees, bet tomehr dauds labbaki neká pehrn. S.

Kurssemmes lohpu aiffargaschanas beedribas gaddasinnas par 1871. gaddu.

(Beigumá.)

1871. gadda generalapulze tiffa noturreta listumós nospreestá deená, prohti 25. Februar 1872. Schirkehöfera k. sahle. Bij fanahkschi labba teefa lohpu aiffargaschanas draugu no wiffadahm kabrtahm un tantahm, gan augsti, gan semmi. Wiffi lohpineem par waldneekem zelti. Us wiffeem Deems to wahrdn irr fazzijis: „Waldeet par lohpeem!“ — Tadehl wiffeem arri jametahs lohpa un jamahzahs pehz Winna prahta waldbiht. Beedribas presidente atwehra sapulzi peerahdidams, kahds lohpu aiffargaschanas beedribas usdewums un mehkis un kahdas teefbas lohpineem no zilwekem peenahlahs un jadabu. Pehz tam beedribas sekretaris, Dr. Meyer k. lasfija preekschá sinnas par Jelgawas un palihga-beedribu darboschanohs un puhlinu Kurlemmē. Tad atkal beedribas presidente, mahzitajis Schulz k., kas beedribas grahmatahm, un heidsobt beedribas kassireris, v. Reibnik k. sawas sinnas par beedribas naudas eenemfchanu un isdohschanu. Pehz tam bij preekschstahwu wehleschana. Bet atkal ii wiffu muttehm atskanneja, ka teem pascheem wezajcem wehl japalek. Gan beedribas presidente kahdisahs, lai winnu jel atlaischoht, winnam jau bes tam effoht darba de.wögan; bet neko nelihdeseja — bij japa-

leef. Nemeens to nelaida wakkä. — Beedribas preeksch-stahwi tikka luhgti, lai paschi tohs rohbus beedribas weetneeku pulkä ispiditu, to istahjuscho weeta jaunus drihs eewehledami. Par beedribas naudas rewidenteen tikka atfal tee paschi kungi eewehleti, pr. rahtskungs Ullmann un Kaufmannis Blumenau.

Landhofmeisters, baron v. Vietinghoff-Scheel, effelenze, beedribas wahrda pateizahs teem toggadejeem preeksch-stahweem par winnu uszigtigu pulhinu un wehlejahs, ka winni sawu eefakhtu darbu arri us preekschu til pat firdigi lohptu ka libhs schim.

Beedribas preeksch-stahwi lohiti noschehloja, ka mihti weesti un libhsstrahdneeki pee ta pascha darba no Nihgas schogadd winnus par generalsapulzi newarreja apzeemoht. Bij kungeem kahdi schlehrschi zekka eemettuschees. Bet tomehr ar pateizibu tikka sanemta ta peedahwaschanahs no Nihgas beedribas presidentes, kas arri Kursemmes beedribas weetneeks grihb buht tanni leelaja lohpu aissfargaschanas beedribu sapulze, kas schogadd Londonä tiks noturreta. — Weidsoht pagohdinaja wehl diwi zilwekus zaur to, ka tee dabuja tahs pehrn no beedribas generalsapulzes nospreestahs faktas ar Kursemmes banti. Saktas irr no tihra fudraba un pee kruhtim neffajamas. Weens no ta gohdinateem bij Grahwentables kallejs Wegmannis, kas jau wairahk gaddus ar jo leelu uszigtibu preeksch lohpu aissfargaschanas pubhleees. Leelu pulku lohpu mohzibas peerahdijis un drihsahk nerimmis, kamehr wainigees tikka apstrahpeti. Ohtrais attal bij Jelgawas rahtskunga Stephany kutscheeris, Ansis Danielsohns, kas saweem kungeem, ka tee paschi to leezina, 38 gaddus ustizzigi deenejis un ne ween par kutscheeri buhdams sawus sigus uszigtigi lohpiis, bet ir pee zitteem lohpeem ka leels lohpinu lohpejs un mihslotajs istrahdijees. — Kad presidente wehl teem sapulzejuscheem Latweescheem ta wakkara darri-fchanas un darbus wiffus winnu mahles wallooda bij istahstijis, tad sapulze schlihrabs. Bet kahds pulzinisch draugu palikka wehl ilgahk un turreja turpat wakkarmaliti, fur dascha umuddinaschana tai labba leeta pee dascha labba tikka mohdinata. Ta ispreezajuschees nu wiffi schlihrabs un gahja us mohjahm, pahrlcezinati, ka ja grihb — tai wismasakaja leeta uszigtigi puhledamees warr tatschu lohfschus auglus panahk.

Par beedribas grahmatahm. Beedribai tikka no zittahm beedribahm peesuhititi 42 effemplari. Patti bij eepirkusi un apstellejuski 25 effemplarus, un no winnas isdohtais raksteens „Taisnajs gahda par sawu lohpa dshwibu un ta jo pr.“ tikka drukkahs 4 tuhkst. effemplarös, lohpa — 4067 effemplari. No teem pa welti tikka isdalliti 811 effemplari. Bes tam wehl arri 1870. gadda Wahzu gaddosianas tikka 3 tuhkst. effemplarös drukkatas un pa welti isdallitas. Kad nu wiffu to aprehinajam, tad jau gan prohtams, ka beedribas grahmatah krahtuwe rohbu rohbeem. Jaunas grahmatas arri nespeer wehl eepirkt; jo beedribas raksteena drukka beedribas kassi stipri tukshojusi. — Wehl arri japeeminn, ka no beedribas isdohta raksteena libhs schim pawiffam irr pahrdohiti 3614 effemplari. Par scho raksteenu firnuiga pateiziba peenah-

kahs 1) wiffieem mahzitajeem un skohlotajeem par winna pahrdohschanu starp draudses lohzekeem un skohleneem; 2) grahmata pahrdewejam Vesthorn k. Jelgawä, kas ar padohmu un darbeem beedribai palihdsejis pee raksteena druffas apgahdaschanas un isfuhfischanas pee Kursemmes mahzitajeem, un 3) Latw. Awischi apgahdatajam, kas sawä lappinä nekad ruhmes nelcehs preeksch beedribas raksteem un kas arri minneto grahmatinu lassitajeem eewehlejis.

Beedribas naudas eenemschana un isdohschana. 1871. gadda beedribas lahde, ar to pehrn attikkuscho naudu lohpa, pawiffam bij eenahfuschki 576 rubl. 62 kap. fudr., isdohti 481 rubl. 61 kap. fudr. — atleek wehl preeksch nahkama gadda 95 rubl. 1 kap. fudr. Bes tam wehl wehrpapihros 300 rubl. fudr.

Beedribas preeksch-stahwi. Presidente: Jelgawas Latw. pilsehta draudses mahzitajs N. Schulz. Sekretreeris: Dalters Meyer. Sekretreera palihgi: 1) teefskungs hofraht Standen, 2) rabbiners Pucher. Beedribas kassireris: G. v. Reibnig k.

Beedribas weetneekupulks. 1) Kaufmannis Blumenau k. 2) Gubernas lohpu dalters Braag k. 3) Baron P. v. Drachensfels-Grauden. 4) Stahtsrahts Wewel v. Krüger. 5) Gimnasijas skohlotajs Rymmel k. 6) Oberhofteefas sekretreeris Praetorius k. 7) Baron v. d. Kopp-Biffen. 8) Awartalufraugs Tomaschewsky k. 9) Rahtskungs Ullmann. 10) Wezzakais semmesmehrneeks Unverhau k. 11) Landhofmeisters, baron v. Vietinghoff-Scheel. 12) Skohlotajs Vogelmann k.

Palihga-beedribu preeksch-stahwi zittös Kursemmes pilsehtös un meestös. 1) Aisputte — mahzitajs Wieckberg k. 2) Bauksä — truhkst. 3) Dohbele — meestapreekschneeks Goerik k. 4) Grohbinä — pilskungs baron G. v. d. Gowen. 5) Jaunselgawä — postmeisters v. Dombrowsky k. 6) Jakobstätt — wirspilsteefas affeseeris baron Aug. v. d. Osten-Sacken. 7) Illusté — pilskungs v. Vylander. 8) Kandawä — meestapreekschneeks Gärtner k. 9) Kuldigä — pilskungs baron v. d. Brüggem. 10) Leepajä — mahzitajs Rottermund k. 11) Piltene — truhkst. 12) Palangä — pilsteefas affeseeris baron Schlippenbach. 13) Saldü — meestapreekschneeks G. Hellmann k. 14) Sosmalkä — meestapreekschneeks Fr. Neumann k. 15) Subbatä — meestapreekschneeks N. Vogel k. 16) Talsös — pilsteefas affeseeris baron W. v. Lieven. 17) Tulkumä — truhkst. 18) Wentepillé — pilsteefas affeseeris baron v. Saks.

Beedribas lohzecku skajts. 1870. gadda beigäs beedribai bij 519 lohzeckli. 1871. gadda no teem 19 attahjahs un 172 peenahja no jauna flahk, ta ka 1871. gadda beigäs bij 672 lohzeckli. Beedribas naudu no scheem malkaja 545 un bes malkas bij usnemti 127. — Starp beedribas lohzeckleem atrehdahs: 2 beedribas gohda-lohzeckli, pr.: 1) zitreiffigais Kursemmes gubernators, senakta kungs v. Brewern, Behterburgä un 2) Kursemmes wihzegubernatora kungs, ihhs stahtsrahte baron v. Heyking; tad 12 kundses, 57 ewang. lutttera mahzitaji, 5 kreemu pareistizzigi un kattoku mahzitaji, 3 rabbineri,

15 ketteri, ehrgelneeki, dseedataji, swanni un basnijas preekschneeki, 18 augstaku ffolhlu ffolhlotaji, 136 tantas- ffolhlu ffolhlotaji, 15 dakteri, 8 apteekeri, 4 adwokati, 123 teefaskungi, 35 polizejas waktmeisteri, ministeriati un usraugi, 8 meschafungi un meschafargi, 4 semmes- mehrneeki, 49 muischu-ihpafschneeki un muischneeki, 9 is- deenejuschi wirfneeki un teefaskungi, 16 namma-ihpafsch- neeki, 29 bankeeri, kaufmanni un fabrikanti, 2 gastubsch- neeki un frohdinneeki, 36 amatneeki, 24 arrendateri un muischuwaldneeki, 7 pagasta wezzakee un preekschneeki, 8 pagasta ffrühweri, 5 pastillioni, 33 fainneeki, 4 fain- nezees, 1 fuhrmannis un 6 deenestneeki, — kōhpā 672.

Lai gan beedribas lohzecklu fflaits tai gadda laikā pa 153 galwahn audis, tad tomehr preeksch wiffas Kur- semmes gan deewegan wehl maas. Bet tomehr uszihrtigi puhledamees ir tas masums warr ko paspeht un — arri

paspeht. Tadeht nebihfimees! Bet — stahfimees atkal no jauna pee darba! Mas rauga driht wiffu mihsflu pah- nemm! —! —
H. D. B.

Par sinnu.

Ta jauna meitu ffolhla Skultes muischā, par ko lassitojeem agrahf sinnohts, nu irr ar Deema palihgu uftaifita un schinni ruddeni ffolhlas darbu eefahfs. Kad nu no Skultes un Pehteruppes draudses tik pus tik dauds behrnu, kō warr usnemt, irr peeteikufchees, tad wehl kahdeem 10 behrneem ruhme atkeef, un dohdu sinnu wezzakeem ohydraud- ses, kas gribbetu sawus behrnus schinni ffolhlā doht, lai September mehnesi peeteiktohs, ka Oktober mehnescha widdū ffolhlu warretu eefwehtihf un laikā wehl wezzakeem to deenu sinnamu darriht.

M a h z i b a s s t u n d u r a h d i t a j s.

Stundas.	Pirmodeen.	Dotrdeen	Trefschdeen	Zettortdeen	Peektdeen	Sehtdeen
8—9	—	Wabzu lassischana (Pufful freilene.)	Wabzisti (Pufful freilene.)	Wabzist (Dreimana f.)	Katfisse u. bibb. stahiti (v. Freitag leelmahte.)	Wabzisti (Pufful freilene.)
9—10	Wabzisti (ffolhlot.: Dreimana f., muisch. aumeist.)	Katw. ortografija (Stamm freilene.)	Mehkinafschana (Wod- neef f.)	Basniz. stahiti (Galka f. dr. ffolhlm.)	Wabzisti (Pufful freilene.)	Mehkinafschana (Wod- neef f.)
10—11	Mehkinafschana (fl.: Wod- f., muischas aumeisters.)	Semmes apraktischana (Wodneef f.)	Deedafschana (Pufful freilene.)	Dseedafschana (Galka f. dr. ffolhlm.)	Grammatika (Dreimana f.)	Dgedafschana (Pufful freilene.)
11—12	Katfisse (J. Neuland f. draudses mahzitajis.)	Pahrtulofschana (Dreimana f.)	Pahrtulofschana (v. Freitag leelmahte.)	Pasfaules stahiti (J. Neuland f. dr. mahz.)	Semmes apraktischana (Wodneef f.)	Pahrtulofschana (Dreimana f.)

P u s d e e n a s l a i k s.

2—3	Pasfaules stahiti (J. Neuland f. draudf. mahz.)	Nohlas darbi (Stamm freilene.)	Nohlas darbi (Stamm freilene.)	Nohlas darbi (Stamm freilene.)	Nohlas darbi (Stamm freilene.)	Nohlas darbi (Stamm freilene.)
3—5	Nohlas darbi (Stamm fr.)					

Mahzischanahs stundas rihdōs no pulkst. 6—7^{1/2} un waffarōs no 6—7 un 8—9. Wel schihm peeminnetahm mahzibahm wehl behrni mahzifees muischā, kurra tikka 300 ffolhlu no ffolhlas stahw — daschadus ehdeenus zept, wahriht un dahrsa auglus preeksch seemas eetaifihf. Peeteikschanahs zaur raksteem japeenes man Skultes muischā, par Limbascheem jeb zeen. mahzitajam J. Neuland, Pehter-
L. v. Freitag-Loringhoben,
Skultes leelmahie.

Par gohwju lohpu kohpfschannu.

Wahrbaudait wiffas leetas, to kas labē ir pah-
narrat.

Weens zeen. kungs, kam sawas muischas Leischōs, Wabzu wallodā rakstijis tā:

Kursch prahthigs fainneeks to nefinna, ka mahju lohpi un it ihpafchi gohwju lohpi pehz tahs wehrtibas, kō winnus audfina, kōhpi un mittina, to puhlinu fain- neekam, pafchi ar sawu wehrtibu naudā, jeb ar peenu un mehfleem atmakfa. Wabzsemneeki fcho labbumu sinn' pa- augstinahf zaur to, ka tee lohpus arri waffarā stalli barro un par to gohda lai mehflū bohjā ne-eet, ar ko laukus pa- reisi nosuhdoht. — (Schinni leetā arri muhsu Baltijas gubernijsas daschās muischu wirtschastēs effohf mehginahfs tāpat darriht, un labbi buhtu, kad dabutum sinnaht, kō tahda mehginafschana isdewufees, lai zitti no tam mah- zibu warr smeltees).

Kamehr zittahrt lohpus barrojoht teem kahju preekschā barribu nometta, tāpat kō wehl taggad dauds semneeku- un arri daschās muischu wirtschastēs mehds darriht, tamehr taggad redsamas dauds muischu wirtschastes, kur stakus us lohpu mittinafschannu zittadā wihsē eerikteja.

Daschās muischās eerikteja no muhra ehdefcha galdus, kur lohpus tahdās fillēs, kas nau zillajamas warr dsirdinaht. Kad fuhdi stalli pee-auga, tad tohs no stakka ismehsa ahra un pa laidari ismehtaja, kur wehjsch tohs aiskerr un flahbes gais (Sauerstoff) winnus eetwih- zina, zaur ko mehflu spehls dauds bohjā eet.

Ahrsemmes tahdas mehflu krah tu was irr ar see- nahm un juntu eeriktetas. Tē tohs no stakkeem ismehstohs fuhdus weenlihdse nā kahrtā isplahfa, ar kahjahm stipri famina, ar melnas semmes kahrtiau apberx, un tad fuhdu fihwu — ko pee laidara ar almineem derrigi isohderetā affā krahj — daudreis uspumpe wirfū, lai tee mehflū weenumehr drehgni paleef un ne-eekarsējahs. Tahdas eerikteschannas pee semneekem ihpafchi Altenburgas herjoga semmē, kō arri gar Reinuppes kraskeem un Schweizjā rohnahs.

Atkal zittur eerikteja ehdefcha Pastes no sakrausti- teem dehteem, ko kad fuhdi pee-angufchi, augstahf warr pazelt. Sche lohpi us saweem fuhdeem zauru seemu stahw un kad tee pakkat-gallā augsti pee-angufchi, tad tohs at- mehsh noht un islihdfina, lai lohpuam pakkata nestahw augstahf, nekā preekscha. Bet to weetu us ko lohps stahw.

ar fuhdu atmeßchanu nekad newarr pilnigi lihdenu darriht; lohþam katru brihd þaklaða augftabl, neká preeßcha ftahw; bet tahða nelihðfena weeta wißeem lohþeem, ihþaßchi gruhfuejohm gohwihm lohti ftahdiga.

Arri fuhða krahjums ftalli nekad nau lihdfens, bet weenumehr dohbains. Abbejadás wißes barriba ißkhejaha zaur to, fa filles irr ne-apwahftas un fellas un nekad mehrena, lohþam pee-ectamá augftumá nepaftahw; bet daßchubrihd par augftu un tad aßkal par femmu. Kad fille augftabl ftahw neká waijadßihge, tad lohþs barribu fem kabhjhm weß, lai to lehtabl mutle warr eedabuhþ; bet to barribu fo lohþs wairß ne-ehd, fuhðs famihða. Tur-klahþ fuhdu zillaßchana ftallós, fmirdoßchu gairu padarra, þas lohþam eedwahfojohþ newarr weßfelihgß buht. Bet fuhdu twaifi arri barribai, þas us ftalla jabahfta, zauri fpeeßchahß un to par nederrigu famaita, bet arri fijas un greeßtus puhðina.

Dauß femturrei no fuhdu wairoßchanaß til finn, zif tee no kunßtu mehßleem Guáno, fuperoßofatu, kaulu mil-tus, pudrettu u. t. j. pr. mehßluß wairodamí eepirk, maß eewehrodami, fa zaur apdohmigu ußkohþßchanu fuhdu-mehßluß ftallós warr wairoht.

To, fo pee tahm þatlabban peeminnetahm ftalku eerik-teschanahm par nederrigu atraddiß, eßmu atmektis un man gribbahß apraßtiht, þahða wiße fchiß leetas manná wiet-ßchafte eeriktetas, lai tahði femlohþi, þas no lohþeem un laukeem wairahþ labbuma gribb þanaßht, ðfennahß tapat darriht.

Pirno þamattu us derrigu lohþu kohþßchanu lihdams, eßmu atmektis lohþuß faités, jeb walgós feet; tee kuthiß waktenei ftaiða. Eßho eeriktetams eßmu darrijiß ta:

1.

Lai lohþi ar aßeem raggeem newarr badditeeß, eßmu fpraudu no fißfta kohþa, þas 2 zolli beefumá, þatram lohþam raggu gallu ftarpá peezeetinajiß. Tahðuß fprauduß darriju no þanneem þahfchelteem un kalteteem ohßcheem, klawahm waj gohbahm. Pee fchi darba zaur raggu gal-leem no augfchupfeß femjup, t. i. no muggur-puffeß us preeßchupuffi, zolla mehra no fpizzeß galla, tapat arri fpraudu gollós ar fwahrþftu zaurumi urbjami, ta fa fprauda zaurumi abbejós gallós teem raggu zaurumeem pretti peepaffe. Tad ar ftruhwi no mißftas — bet ne no truffenas-ðfelleß, þam miterkeng gallá, fpraudeß pee raggeem peezeetinajams un ar miterkenu peeßtruhwejams

un prohti ta, fa fprauda wirßeja kante raggu fpizzeß fedß. Eßtruhweß reßgals irr Akantainß fprauda eelaißchams, lai miterkenu ußftruhwejot ftruhwe nedabu greeßeß; bet þatti ftruhwe, þas zaur raggu bahßchama, irr appala. Eßpraudu galli, ahþuß raggeem toþp ar wißli gluddeni nowihleti.

Raggu duhrums lohþam tad ween ftahðihgß, kad ragga gals til ðßkfi fungi eefpeeßchahß, fa farnu lehnéß ahðinu iður zauri un farnáß us ahreni fpeeßchahß, no fa lohþam duhruma weeta þunß ißkheß, daßchu reiß til leelß, fa lohþeß janokauj. Lohþi ar tahðeem duhruma þunneem gandrigh ißkatrá gannama þulká rohnami, arri tur, fur toßs faités peeßeetueß tur; jo fchi kaitte waffará us gannibahm mehðß zelteß, jeb arri feemá, kad loßs no kuthihm us ðßirdinaßchanu ðfenn.

Sinnams, fa ar raggu fpraudeem lohþuß no baddi-ßchanahß ne-atraddinaß, bet tee zitti lohþi no duhruma toþp aißfargati, jo ißkatram lohþam fawuß raggu fpizzeß aiß fpraudeem glabbaras un taß zittu lohþu ðurt gribbe-dams, to tilween no fewiß atgruhßch noßt. Ar laiku, kad lohþs ar faweem raggu fpraudeem apraddiß, wißfch no fama neißkuma atjuhßt un wairß nebadðahß.

No eefahluma eß toßs raggu fprauduß ar falmu kahr-tinu aptinnu un ar fpalmainu teßka ahðu apßchui; tahða wiße lohþeß fawadu ißklatu ðabuja un ðaßch reißneekß þa zekku þraukðamß lohþinuß us gannibahm apbrihnoja, doh-madamß, fa tee no glufchi fawadaß fuggaß, þam fpal-wainee raggi fa-angufchi lohþá. Weßlahþ atraddu, fa tahðs darba weltihgß.

Raggu fpraudi arri tur lohþeem derrigi, fur wairahþ fainneeku us lohþu gannibahm fawuß lohþuß weená gan-namá þulká ðfenn un ganna, fur nretti ðaßch lohþinßch no zitta nahburga, waj arri no þaßcha lohþeem þabaddiße beidfaß, beß fa taß nonihßkufcha lohþa fainneekß, kaut no fa ftahðeß atmaßfu warr þagehreht. Bet tahða ftahðe toþp aißfargata, kad ikweeßß fainneekß fawuß lohþuß ar raggu fpraudeem apkohþi.

(Uß preeßchu weßl.)

A t b i l d a s.

N. W. — **N.** Nawarram neßt, tahðeem rafteem fawabi kawelti, ißht arri ðerretu toßs zitur preeßchá zelt.

G. E. F. W. Zubfu attaißfoßchanu us **M. F.** weraßtu eßmu fanehuß un reðu gan, fa Zubfu fpreedumß þar teem treijeem fuperoß-fareem atþpeeßchahß us ißht grunþigu ißneßßchenu, þaðu gan warret **M. F.** þar atbildu ußaðbiht, bet tomehr, þiemß þar weßfetu un flawenu fa-brikt lai noþpreeßch, luhgßchu: lai mehgina weßl turmahþ un wairahþ. Latw. aw. agghd.

S l u d d i n a f c h a n a s.

Þehß Wißaugftall awßtörinatü Kurßemmes kredit-beeribahß fwarßaffes þamattu ißkumu § 10 teß tee, þam waruhþ ftahðas no Kurßemmes kredit-beeribahß ðireßßjahß ißraßßitaß un pee taß ðaßchahß þar iuduhßchahm, fadegufchahm jeb faßtabm pee-melðetas fwarßaffesfcheineß buhtu, ta:

I. **No Poßtendeß þagaßta teefas** þar faßtu peemelðeta 5 þrozentiga fwarßaffesfcheine Nr. 94, teela 100 rubl. fudr., ar 1. Mai 1872 imalkafameem fuponeem, ißraßßita 15. Juni 1870 preeßch atraitneß Henriette Wádmann.

II. **No oberhofteef, adwof. Schmid F.** þar fadegufchu peemelðeta fwarßaffesfcheine us augku-augkeem Nr. 7421, teela 5 rubl. 50 kap. fudr.,

ißraßßita 6. Mai 1868 preeßch ta, þam wiána rehtó.

III. **No Wittenheim: Sufßejáh þa-gaßta walðißchanaß** þar faßtabm peemelðetas fwarßaffesfcheineß us augku-augkeem:

Nr. 786, teela 21 rubl. 12 kap. fudr., ißraßßita 30. April 1865 preeßch Peter Dhmann.

Nr. 787, teela 21 rubl. 12 kap. fudr., ißraßßita 30. April 1865 preeßch Martin Dhmann.

Nr. 788, teela 21 rubl. 12 kap. fudr., ißraßßita 30. April 1865 preeßch Zahn Dhmann.

Nr. 3211, teela 50 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866; preeßch Ewa Weßchanz.

Nr. 3212, teela 50 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866 preeßch Jacob Weßchanz.

Nr. 3213, teela 20 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866 preeßch Ewa Gulen.

Nr. 3218, teela 70 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866 preeßch Marie Weßer.

Nr. 3220, teela 20 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866 preeßch Ewa Weßer.

Nr. 3221, teela 20 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866 preeßch Eibe Weßer.

Nr. 3222, teela 21 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866 preeßch Ede Muzeneek.

Nr. 3223, teela 22 rubl. fudr., ißraßßita 30. April 1866 preeßch Juble Muzeneek.

Nr. 3224, leela 15 rubl. fudr., ifrakfita 30. April 1866 preefch Jndrik Wiffch.
 Nr. 3225, leela 15 rubl. fudr., ifrakfita 30. April 1866 preefch Peter Wiffch.
 Nr. 4629, leela 100 rubl. fudr., ifrakfita 6. April 1867 preefch Kriifch Mela Zebe.
 Nr. 4630, leela 100 rubl. fudr., ifrakfita 6. April 1867 preefch Behrtus Mela Zebe.
 Nr. 4631, leela 89 rubl. 65 kop. fudr., ifrakfita 6. April 1867 preefch Peter Nowifch.
 Nr. 5040, leela 17 rubl. 50 kop. fudr., ifrakfita 4. Mai 1867 preefch Peter Nowifch.
 Nr. 9697, leela 100 rubl. fudr., ifrakfita 6. Oktober 1869 preefch Peter Wefamann.
 Nr. 9698, leela 28 rubl. 52 kop. fudr., ifrakfita 6. Oktober 1869 preefch Peter Wefamann.
 Nr. 9699, leela 31 rubl. 6 kop. fudr., ifrakfita 6. Oktober 1869 preefch Peter un Zanne Schoter.
 Nr. 9700, leela 100 rubl. fudr., ifrakfita 6. Oktober 1869 preefch teem wehl nepecaugfcheem Martin, Anne un Dabrite Tebraud.
 Nr. 9701, leela 2 rubl. fudr., ifrakfita 6. Oktober 1869 preefch teem wehl nepecaugfcheem Martin, Anne un Dabrite Tebraud.
 Nr. 13073, leela 35 rubl. 72 kop. fudr., ifrakfita 23. Oktober 1870 preefch Joffelonol.
 Nr. 13074, leela 59 rubl. 47 kop. fudr., ifrakfita 23. Oktober 1870 preefch Mahre Skudre.
 Nr. 13075, leela 43 rubl. 40 kop. fudr., ifrakfita 23. Oktober 1870 preefch Anne Grifchle.
 Nr. 14188, leela 30 rubl. fudr., ifrakfita 9. Februar 1871 preefch Anne Sirmowifch.
 Nr. 14189, leela 30 rubl. fudr., ifrakfita 9. Februar 1871 preefch Dabrite Sirmowifch.
 Nr. 14190, leela 35 rubl. fudr., ifrakfita 9. Februar 1871 preefch Peter Sirmowifch.
 Nr. 14191, leela 30 rubl. fudr., ifrakfita 9. Februar 1871 preefch Ewa Sirmowifch.
 Nr. 14192, leela 35 rubl. fudr., ifrakfita 9. Februar 1871 preefch Kriifch Sirmowifch.
 Nr. 14670, leela 35 rubl. fudr., ifrakfita 23. April 1871 preefch Peter Keeweneef.
 Nr. 14671, leela 30 rubl. fudr., ifrakfita 23. April 1871 preefch Ewe Keeweneef.
 Nr. 14672, leela 12 rubl. fudr., ifrakfita 23. April 1871 preefch Dabrite Wifwan —
 zaur fchu ufajznati, tabs fwabrafaffescheines weh-lakais weena gadda lakä, rebknahis no fchihis fluddinafchanas wefchahs iffluedinafchanas deenas gubernas awiffes. — pee Kurjemmes kreditweerdibas direkffias ufabdiht un war fawu fwafchumu pee-rahdiht, jo zittadi direkffia teem peeminneem fwafchneefem to tad weh lifkumeem negeldigu tarpuufchu wimo fwabrafaffescheinu weeti ifrakfiths un ifdohs **jaunas weenweenigi eeldigas fcheines** (Duplicate). Zelgawä, 7. April 1871. (Nr. 903.)
 Direktoris: Lüdinghausen-Wolf. Sekretaris: Henking.

No Abguldes pagasta waldifchanas, Dohbeles apriaki, wiffem fchl. — ahrpus pagasta dffiwodameem lohjeleem tohy finnams darribis, ta galwas naudas malfas idallifchana war II. puffi 1872 un I. puffi 1873. g. noukkafe, un fa idallifchanas nullis deht eefkattifchanas libfs **1. Oktober f. g.** fcheit iftitis. libfs kurrai deenai nemeera fuddibas war preneit, jo wehlatu ne-weens netaps flauffihis, un ufilkta galwas nauda buhs jamakfa. — Arri tohy finnams darribis, ta naudas malfafchana, paffu idohfchana un pahre-mainifchana ifl weenweenigi **1. un 15.** katra mehnefi pagasta waldifchanas farabffchanas weeta. — un ja tais deenas fweiddeena jeb krohna fwehifu deena eekritu, tad to deenu weh tam ne-iffis; jo las zittas deenas nahls, par wehti ftaigahs. **3**

Abgulde, 1. September 1872. (Nr. 72.)
 Pagasta wezz: C. Kronberg. (S. W.)
 Pag. fr. weeta: Fr. Waldowfky.

Krohna-Wirzawas pagasta waldifchana finnanu darribama, ta tee galwas naudas aprehknafchanas eukki preefch 1872/73. gadda farakfitti un malfataji fchekras edalliti. — ufajzna wiffus tohs, kurri kahdu afwabbinafchonu no galwas naudas, dafchadu eemeflu deht wehletohs, tee lat **25. September f. g.**, wiffien 8. no ribta, ta tanni weenigi iffluehgfchanas terminu. Ar-Wirzawä pee faruljeieem pagasta weeneefem fanahl, jo weh fcha weeniga fairs ta malfas, fa weeneeti buhs apfpredufchi.

Eche klatf teef peeminnehts, ta naudas un lab-bibas faenmfchana un paffes ifdohfchana katra ehtradenä no wiffien 8. libfs wiffien 1. weh püdeenas pee fchihis pagasta waldifchanas teef ifwaritas. **2**

Ar-Wirzawas pag. waldifch., 7. Septbr 1872. (Nr. 577.)
 Pag. wezz: J. Aufmann. (S. W.)
 Stribw.: Kay.

Natti no 11. uf 12. September f. g. ter tam eeffch Bauflas apriafa krohna Wezzumiffchafaimneefam Pelfel. Andrei Pelfel no gannibas nofagti fchahdt firgi: 1) weena melia fehwe 12 gaddus wezza, 60 rubl. wehrt; 2) weens gaisch: behrs firgs 10 gaddus wezz, 35 rubl. wehrt, ar eefselenohm paflehpenehm; 3) weens bruhns firgs 6 gaddus wezz, ar waltu fwalwas fibmitt peere, 30 rubl. wehrt. Kas war fcheem lagteem firgeem tam Pelfel faimneefam jeb Wezzumiffchaf pagasta waldifchanai fkladeru fawu dohs, dabuhs **15 rubl. f.** patejibas algas.

Pasuddis leels **pelechts furs** ar baltahm kahjahn, afes gallu, fruchtihm, negreestahm an-fahm un flaufa uf to wabedu **Pluto**. Aw laklu bij melna filfna ar nannuru. Araddejs dabuhs peenahkamu patejibas algu. Janodohd Krügera nammä pee eftra wahiteem. **1**

Wiffi, kam kahdas taifnas warahdu wraffifchana no tabs pee krohna Schniffere pagasta weerakfittas eeffch Bultafchu pagasta dffiwodamas atraitnes **Antiefe Grünmann** buhtu, no Bultafchu pagasta teefohs tohy ufajznati, fawas warahdu jeb zittas kahdas malfafchanas wraffifchanas libfs **16. September f. g.**, kurfch war to wehdigu iffluehgfchanas terminu noukfts. — fcheit weedoh, jo weh neweens wairs netaps flauffihis; tapat arri wiffi tee tohy ufajznati, kurri tai Antiefei Grünmann te warahdu buhtu, fawas warahdu libfs itunetam terminam ufdeht, jo zittadi weh lifkumeem tapä ftrahweil. **1**

Bultafchu pag. teefä, 22. August 1872. (Nr. 26.)
 Preeffchfeh.: J. Wiffning. fff
 Stribw.: A. Georgi.

No Weffhamuiffchaf pagasta waldifchanas, Dohbeles apriaki, teel finnams darribis, fa ta uf-buhwe tabs jaunas magaffihes libhs **7. Oktober f. g.** tam mafabwraffittajam tays nedohu; tadcht lat wiffi tee, kurri to augfchä weeminnehtu buhtu par lehtaku naudu ufremt gribbetu, tai we-eiffä deenä fchl eerafiohs un fawas mafabwraffifchanas ufdeht. **1**

Weffhamuiffchaf teef. nammä, 28. August 1872. (Nr. 184.)
 Pag. wezz: K. Silwert. Stribw.: M. Berquann.

S i u a.

Daru zeentfameem puzzeiem finnanu, fa pee mannis war wiffadu mafchinu un labbibas feetus awfelleht, fa arri garawus dabuht pferi. Wezzas wihles tohy wabrabbotus, jaunas wabrabbotus. Echeffrys, dffilles un nafchi tohy triht, fa arri wafcha kaffit janni un labbi pa lehtako jennu wabrabboti katoku celä, grafmatu-felheja fübner k. nammä Nr. 14. **1**

addatneefs **J. Selt.**

L a m p a s

wiffadäs formes un preefch katra waffadfbas, fa arri rifu un facku lukurus, nafia lampas leela wulka, petroleumu un nafiu — wabrabbot war lehtu mafku, muzzahn jeb arri fubweem, ta englifchu magaffina no **Ed. Blumenau** Zelgawä, leelafä eelä Nr. 8, blakkam befferim Reuner. **1**

! P a b s un lehts !

Wabrabbodu kahyffus fchakahn, fanteem un dohbehm pa **1 rubl 20 kop. pa dohbi. Galwians libfs 10 mahz.** fmagas, Arri ftabhus kahyffus un zittas dahra-leetas wabrabbod dahyffes **2**

J. Brankfchewig's,
 Zelgawä wafcha mahfa pee warahdaylafifcha, fwar eftra un Dohbeles wabriceem.

Zahs gauschi flawetas un lehtas
Swedru femkohpibas mafchinas
 prohti: arklus no 5 libfs 16 rubl., ezzeffchaf, fehffchanas-mafchinas, rohkas- un firga-fullamas mafchinas no 120 libfs 450 rubl., puzmafchinas, effelmafchinas u. t. pr., ta arridfan

superfossatu
 peedahwa par lehtu mafku

J. W. Gramann,
 Mafchinas-lehgeris **Nihga,** Nikolai eelä, blakkam Schügen (wifneefu) dahyfam, pretti gabfa fabrikam.

Kantohrs:
 leelä Zehkaba eelä, fehfehewam pretti Biefchu nannam.

Nupat tā no jauna is druklas isnahkufas un dabujamas:

Garrigas dseefmas, Deewam var gōpdu un flawu, maksa ne-esefta 50 kap. un smukti esefta 65 kap.

Garrigas Deewa luhgshanas, us nedelas deenahm rihōs un wallarōs un us fweidkeem un dachās ihpashās waijadshās. Maksa ne-esefta 60 kap., smukti esefta 75 kap.

Arri ir wehl dabujama:

Deew'galdā grahmata ar ismekletahm fwechtahm luhgshanaahm, papreeksh ēsefta 55 kap., taggā 30 kap. 1

J. Deubner,

grahmatu bobde kaup eelā Nr. 3.

Andeles pahrzelschana.

Jaur fcho es wisseem zeenigeem pirzejeem un manneem andeles draugeem par sīxru pastuddino, ta es jawu

apteekera- un pehrwju-andeli Rihgā

us mannu ihpashīgu nammu **Schwimm-** jeb **zuhru-eelā Nr. 9** pahrzels ēsmu un luhju, manni aridfan tur ar to libdshinnīgu ustizzību apmelleht. Nr. zeenib: 5

Adolf Wetterich.

Jauri laudis,

tas schinnī gaddā par skōlneem Jelawas pagāsta skōlā grīb cōstātees, lai veemeldās ar frustānu un ihpeshanās attēhtāhtī **25. Oktob-** **ber,** pulkēn 8. no rihā, pee inspektora **Sa-** **dowsky.** Skōlas preekschneezi. 3

30. rubl. pateiz. maksa tam, las ware flaidru sīxru deht **Kalleta** ihpeshmuischās rentneefam **W. Grünmann** (Gramsdas kēspehlē) par teem **diwi,** wīanam, 22. August, nakti, sagteem sīgeem. **Weens** bija 3 gaddu wezē **tumschi schimmelis,** prahns, smuktās pantōs no-audis sīzē, 50 rublu wehris. **Dhtrāis** bija **patumschi behrs,** pluhīgās angunā, 12 gaddus wezē un wehris 40 rubl. 2

Tas itgaddus **Stelpesmuischā** Oktober mehnesi pirmajā zeitōrdeenā noturamās sīgu un lohju itraus tīse fchogadd schīdu fweidneem deht **diwidēsmīt astoto** (28.) **September** no-turēhtis.

Brantschu tirgus Bauflā

buhē no **16. lūds** **21. Oktober** f. g. 3 **Bauflā,** 11. September 1872. (Nr. 90.) Stādāliermann: **Ch. Thobel.** Buchhalter: **Beckmann.**

Lampas!

Teelu gullu **vetroleuma,** galdā, farramāhs, fee-nās un rohlu lampas preeksch karras wahjadshās, tāpat arri tohs patildamōhs nastā luhurus dabuja un pahrdōd var lehtu maksa **Jelgawā, Fr. Kūfnera** bohde, leelajā eelā Nr. 3. Turpat arri wehl dabujams tas labakāhs **vetroleums,** nastā un blekka lannās wiffadā leelumā, tāpat arri lā-tris lampas gabbāls ihpashī. 1

Rabbi

steegeli un dakstini

Jirohles muischā teel pahrdōhtī **par 12 rubli 1000.** 3

Jaur fcho darri pafemnīgti **Annamu,** ta es schōdeen jawu **schwabgeri** **Abnon E. Löwenstein** f. tā dāllidās nehmeju jawā parihra, rakstānu, sīb-meshanas leetu un sīklas preezēs pahrdōd us-nehmu un luhdju, to mannim libds schim laimnīgti dabwatu labrahību arri muhsu lohju-andelē ne-atraut. Mehš pubhēntees zaur labbu aydene-fchānu un mehreneu tīgu zeenījamās publkās us-tizzību un labrahību eegūht. **Jelgawā, 12. September 1872.**

Nr. zeenīschānu un wadenību

W. S. Löwenstein,

leelajā eelā Nr. 16. prestim Todlebenam.

8 faimineeku mahjas

no 107 libds 216 wuhruweetābm leelas, ar labbu seumti un plawōhm, tā arri labbeem rohbescheem, 11 werstes ougshpus **Grīwkas** us daugawās leel-zehtā (pee **Dinaburgas,** no furren dshelksh cet us **Dihgu, Pēsterburgu, Warschawu** un **Wtebsku**) — ne dabgt pahrdōd **Marjanowās** (**Marichenhof**) muischās waldshchana, **Kurjemmē, Illakties** ayriakti. **Marjanow-muischā, 1. September 1872.** 6

Bernh. Steinberg.

Wiffadas sortes

Rihgās dehtu un lahtu

var lehtu jennu pahrdōd **G. J. Jacobshus** **Jelgawā,** fattoku eelā, fakkajā bobdi Nr. 16, pee „baltā jalkā.“ Turpat wiffadas **allusbutteles** pahrdōd var fabriku jennu. 3

No **Sawetshel** muischās (**Bawewas**) eeksh **W-** **tebskās** gubernās, **Lepische** kēstē teel **6 pus-** **muischās** ar tahm tur pēdērrigāhm rohbeschāhm un meshcheem zaur zaurim 15 rubl. f. defferinā, pebz leelama no 1000 libds 3500 rubl. f. pahrdōhtas. Stādārkas sīnāzē warē dabūht turpat, tā arri **Bezsummshā** (**Kurjemmē**), **Schōnberg** leel-zeelmāllā, 50 werstes no **Rihgās.** 2

Skrundas

draudshes skōhlā ir var **Mahstīnēem** f. g. **pa-** **shga** skōhlmeistēra weeta wakkam; tas fcho grīb veent, lai pēteizāhs laikā ar jawāhm leezibās sīhmejm pee draudshes mahzīzā. 2

12. **Sevibr.** rihbu ir **Tittelmentē** **masa** **bruh-** **na** **kehwe** no lauta **paflshōst.** **Kehwe** blj 12 gaddu **wezza,** abhās **preekschshās** **kaltas.** **Goh-** **dihgē** **fakēhrē** teel **luhgis,** wīnamu **nōdohi** **Titel-** **mentē** **pee** **melbera** **Zelchert.** 3

Jauras grahmatas.

Zeepajā pee **Gottl. D. Meyer** drikketas un **wi f f ā s** grahmatu bohles dabunamas schīhs grahmatas:

- 1) **Jauras kashu runnas** pee **fāderinnateem** **laudihm** ar. **lassamas,** to **karaktīshūchi** **E. F.** un **Gbr. Schōnberg.** Maksa esefta 25 kap.
- 2) **Garrigās kashu dseefmas** **faribmetas** no **E. F. Schōnberg.** Maksa 4 kap. (Schīhs dseefmas pēderr pee tahm **jaurnahm** **kashu** **run-** **nāhm.**)
- 3) **Jauras kabbatas sīngu grahmata** no **E. F. Schōnberg.** (Schal grahmataā at-rohnāhs 102 luhīgās, lohshās sīnges).

Sauna grahmata.

Widēmnes **semkōhribās** **bedriba** **avgāhdajuse** **aywāshā** **peemimētu** **grahmata** un **Dobbeles** **sem-** **schribās** **bedribā** **preeksch** **pahrdōshchānu** **aysh-** **ijuse.**

„**Par** **māhu** **kustōnu** **wesselshās** **un** **dshīwibās** **asturreshchānu** **un** **wīnamu** **au-** **dīnāshchānu.** **Sarakstījis** **R. Andersohn,** **F.** **R.** un **bījis** **Walmēras** **ayriktā** **lohju** **ahēstā.**“

Maksa 75 kap. un dabujama **Dobbele,** **Waara** **f. namā.** **Lohju** **audīnāshchēm** **shī** **grahmata** **rahdbās** **ihpashī** **lohti** **derrīga.**

Peē

J. W. Steffenhagen un **dehla,** **Jelgawā,** nupat tappa gattawa un irē dabujama:

Kurfemes **wezza** un **jauna**

Paika-grahmata

us to gaddu

1873.

Ar **bildehm** **pufshōta.** Maksa esefta 10 kap. un 100 ne-eseftas 6 rubl. sudr.

Septini Dhkstoni, jeb **wezza** **gudriba** **jaunā** **gāimā** no **Fr. Me-** **kon.** (Nr. fshētrāhm **bildehm.**)

Maksa 20 kap.

Kreemu **walldōdas** **mahzība** **preeksch** **Latweefcheem.** **Sarakstī-** **jis** **A. Scherberg,** **Ilshē-draudshes** **skōhl-** **meistērs** un **ehrgelneeks.** Maksa 25 kap.

Schīs un **tas,** **fwefchs** un **pātš.** **Stahīnī,** **pašakkas** un **blehnu-** **dseefmas** **jeb** **sīnges,** **karaktīras** un **fa-** **mekletas** no **J. Bankina,** **Wīstrankles** **skōhlmeistēra** un **ehrgelneeka.**

Maksa 25 kap.

Mella **grahmata,** **Deginalrakstis** no **Fr. Melkon.** **Pirma** **dalka.**

Maksa 12 kap.

Basnizas un fkohtas sinna.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinna. Missiones sinna XI. Luttera kohdoligi faktami wahdi latwifft farhtmeti.

Sinna.

No Kurfemmes basnizteefas aprinka draudsehm 1871/72. gadda irr preelsh paganu missiones dahwanas pasneegtas, pawiffam no 83 draudsehm 1476 rubl. 60 kop.

Saukas draudse 15. Augusta missiones swehtkus no swehtija. Zau nelaika Miller mahzitajs us tam taiffjabs, tahdus swehtkus 1870. g. swehtih, bet Deews to zittad bij nospreedis. Pehrna waffara pahrgahja, kamehr jaunais mahzitajs atnahza un ar draudsi un draudses buhschanahm dauds mas eepastinnahs. Schogadd nu peedstibwojahm, us to 3 gaddus bijahm zerrejusch. Wiffa eerikte labbi isdewahs: daschi nahburgu mahzitaji bij zawu palihdsibu apfohljusch, ir Gurland mahzitajs no Zelgawas teizahs abraukt, un weeniga wehleschanahs tikkai ta bij, ka Deews isdewigu laiku us teem swehtkeem dohtu. Leelas schehlabas mums gan zaur to usnahza, ka nedetu preelsh swehtkeem Gurland mahzitajs raffija, ka zitta amata darrihchanu deht newarroht pee mums buht, bet wajadseja apmeccinatees, jo nebijahm pirmee, kam missiones swehtki bes missionara jaswehti. Deenu preelsh tam mums pagasta waldischana palihdsibu dewa, ka warrehahm basnizas dahrsu ar meijahm, ko labprahitigi draudses lohzecki mums no sawahm audstehm peewedda, puschloht un preelsh dseedatajem ihpafchu luktu buhweht. Laizinsch bij tai deena it ka us tam ihpafchi isredsehts. Zau preelsh pulstien astoneem no ribta fakka laudis no mallu mallahm us basnizu braukt; mahzitaji bij daschi jau waffara abraukusch, zitti abrauzo no ribta, pawiffam kahdi septini sweschi.

Ar 539. dseefmu no Wids. dj. gr. un ar kohri no Nerretas dseedatajem deewakalposchana eesahlahs. Saukas mahzitajs spreddiki fazzija par Matt. 5, 14. un tohs wahrdus „Zuh eesfat tahs pasfaules gaischums“ it ihpafchi isklaidroja 1) ka winni faprohtami un 2) ka winni isdarrami.

Pehz tam Birschu draudses mahzitajs pehz Esaj. 55, 10. 11. un it ihpafchi pee teem wahrdem „mans wahrdes ne-atgreesifees pee mannim tukfch“ turredamees par Leipzigas missiones beedribu un winnas darbu Riht-Indija plaschakas sinna dewa, un pee tam peeminneja, ka zaur to, ka mehhs sawas missiones dahwanas it ihpafchi Leipzigas beedribat suhtam, arri mehhs

pee Riht-Indijas missiones darba dallibas nehmasi effam. Schehl bija ir runnatajam ir klawitajeem, ka schahs sinnaas tikkai lihds 1870. g. sneedja; wehlatas wehtis no turrenes ne-effoht atnahkuschas.

Tad ar pirmo un ohtro perschu no tahs dseefmas „Deews Kungs irr muhsu stipra pils“ eesahldams un ar trescho perschu beigdams Sunnakstes mahzitajs par missiones darbu muhsu Baltija runnaja. Sawu runnu winsch dibbinaja us 2. Kor. 5, 17. un pehz teem wahrdem it ihpafchi preelshah zehla: 1) kahdas tad muhsu wezwas leetas laikohs bijuschas, 2) kahda wihse winnas pamafam pagahjuschas un 3) kahdas tahs jaunais leetas pee mums irr un kahdahm winnahm ihsti wehl wajadsetu buht.

Pehdigi Sehlpils aprinka prahwests, Nerretas mahzitajs, runnataju weeta stahjabs un sinnaas par Zuhdu missioni dewa. Wispirms noscheloja, ka Gurland mahzitajs newarreis schi buht, kam par scho leetu dauds dedsigah walloda weizotees, un ka nu scham ne ihsti gribboscham un ne ta warroscham par to leetu effoht jarunna, — tad us Neem. 11, 25—29. dibbinadamees isklaidroja, ka Israela tauta nebuht no Deewa nau ta atstahta, ka mehhs to nizzinaht un neewah mehdam, bet ka „pehz tahs isredsechana“ winni tam „irr mihti to tehwu deht.“ un ka mehhs pehz Deewa schehlastibas us tam effam isredseti, ka Israela tauta zaur mums reis pee „apicheloschana“ nahltu. Ar firuigu Deewa luhgchana, pateidams par to palihgu, ko Deews lihds schim pee missiones darba parahdijis un luhgdams, ka winsch us preelshu jo wairahf dedsigas firdis un dewigas rohtas us tam gahdatu, — un swehtschanas wahrdem prahwesta f. swehtku runnas beidja. Draudse tad wehl dseefminu „Swehti Kungs un fargi“ un Saukas dseedataji „Lai Deewu wiffi lihds“ nodseedaja un ar to no swehtku weetas schlihras. Minnu storpas gan draudse, gan arri Nerretas, Sunnakstes un Saukas dseedataji pamihschus dseedaja.

Klawitaju bij, pat par leelo darba laiku nebehdedami, no mallu mallahm waj lihds kahdeem 4 tubkstoscheem abraukusch; ir schihdu bij lach pufjinsch, kas — ka pehzahl dsudeja — bij nahkusch Gurland mahzitaju redseht. Un jo drihtstam pehz abrigahm sibmehm par eeschligahm leetahm spreest, tad warram fazzih, ka Deews sawu swehtibu muhsu missiones swehtkeem nau leedse, jo no falassitahm dahwanahm kahdi 40 rubli f. isnahza.

Paldrems nahburgu mahzitajeem, kas mums tahs us tahdeem swehtkeem derrigas sinnaas sneegusch, paldrems dseedatajem, kas puhlinu nebij taupijusch muhsu sweht-

fus garrigi puschloht, paldeews teem draudses lohzeekem, kas pee ahriegas puschlofchanas labpraht rohtu fneegufchi, paldeews wisseem klaufitajeem, kas sawas dahwaninas nau schelofuschi, bet par wiffahm leetahm tam Kungam lai irr gohds un teiffchana muhschigi muhscham!

— — —
Skohlotaju konferenze tillka no Nerretas, Sautas un Salwes skohlotajeem tai 22. Augustä f. g. Leel-Salwes skohlä noturreta. Schi nu bij ta peekta fa-eeschana, fo tas aprinkis peedfihwojis. Pawiffam bij 18 skohlotaji un 2 mahzitaji, Sautas un Salwes, atnahkufchi un tillkai 1 skohlotaja par wiffahm trim draudsehm truhka.

Ar to dseefmu „Deews paturr muhs pee tawa wahr“ un luhgschanu pehz 23. Dahw. ds. konferenzi eefabta. Kad protokolles weddejs zaur balfofchanu bij iswehlehts un kahdi peefihmejumi par beidsamo konferenzi 3. Janwar f. g., fo kahds beedris truhkfofchas protokolles weeta pafneeda, bij nolaffiti, tad schahs konferenzes preefschneeks, Salwes mahzitajs, beedrus usaizinaja, tohs darbus, kas kahdeem warbuht lihdsi effoht, usdoht. Veeteizahs scho-reis tillkai diwi ar kahdeem masumineem: Jesus-draudses skohlotajs Schkerberg ar sawas „Kreewu wallodas mahzibas“ atwehleschanu beedru pahrbaudifchanai un isprohwe-fchanat, un ohtris beedris ar runnu „par muhsu konferenzes wahju apmekleschanu;“ pirmais latwifski, ohtris wahzifski.

Dchl Schkerberga „Kreewu wallodas mahzibas“ pahrbaudifchanas ezehla komissioni no 1 mahzitaja un 3 skohlotajeem, kam nahkofschä konferenzē saws spreedums beedreem preefschä jaleek. Ohtris beedris sawa runna pee wahjeem konferenzes apmekletajeem peefkaltija neween tohs beedrus, kas retti konferenzi apmekle, bet arri tohs, kas gan arween atnahk, bet nekahda darba lihdsi ne-atnefs, ta faktoht nedfihwi lohzeeki irr. Tad winsch plafchahl runnaja par daschadahn mainahm, kas beedrus no jautras konferenzes apmekleschanas aistawe, un pee schahm atschkikhra tahdus, kas pee beedreem pascheem irr, un tahdus, kas no ahrenes peenahl. Beidsoht winsch daschus padohmus dewa, kas beedrus warretu us tschaklu un dsibwu konferenzes apmekleschanu pamuddinacht. Beedriba luhdfa, ka runnatajs to fo teizis pehzahl farakstihu un tam rakstam pa beedreem rinloht lautu. Tad wehl diwi beedri, bes ka ihpaschi us tam fataisfijuschees buhtu, prohwees mahzibas par zettorto baufli turreja.

Par daschadahm mahzibahm farunnajotees ta faktoht islohbijahs wehl trihs jautaschanas, kas plafchahl apspreeschamas buhtu: 1) kahda wehrtiba stahw mahtes wallodas mahziba muhsu draudses skohläs, 2) waj un kadehl tas irr wajadsihgs, ka muhsu skohlotaji us to dsih-tohs, ka paschi Kreewu wallodu prastu mahzih un 3) kahdi truhkumi tai eerikte peelihp, ka behni katrs ar sawu pahrtifku skohlä nahk un kahda eerikte par scho buhtu labbaka? Trihs beedri usnehmahs us schihm jautascha-

nahm nahkofschä konferenzē plafchahl atbildest; tapat diwi zitti beedri usnehmahs par peekto baufli un par to lihdsibu „no schehliga Samaritera“ prohwees mahzibas turreht.

Ar dseedaschanu us wairahl balfihm negribbeja wiffai isdohtees, lai gan beidsamaja konferenzē bij norunnahs, kahdas dseefmas it ihpaschi ja-eeamahs. Tadehl beedriba diwus dseedaschanas waddomus zehla, kam drihsunä derrigas dseefmas zitteem beedreem ja-usdoht un schee arweenu us dseedaschanu japamuddina.

Behdigi wehl nahkofschas konferenzes laifu un weetu nospreeda un tad ar dseefmu „Lai Deewu wiffi lihds“ un luhgschanu scho konferenzi flehdfa.

Bee scha aprinka konferenzes arti Sunnakstes draudses skohlotaji peefkaltahs un teel peefkaltiti, bet — lai gan daschi no winneem bij fohlijuschees nahk — tomehr nesinnamas wainas deht taggad trihs reisas no weetas gandrihs neweens nau nahkufchi. Lai Deews pamohdina un usturr pee mums un winneem ihstu konferenzes gartu!

— — —
Kanaana semmē (Palestinä) taggad atrohdam dasch-daschadu tautu laudis, Turkus, Schihdus, Armeneschus, Sibreeschus, Arabeschus, Beduinus, Frantschus un wiffadu Giropas tautu lohzeklus, kas te gaddu no gadda pee-aug un wairumä eet, bet pee wiffu scho daschadu eedfihwotaju apgehrbeem nau gandrihs nekahda leela starpiba, ta ka gruhti nahkabs, tahs daschadas tautas no apgehrba isfchirt. Wifs tas wehl tapat lihdsi schim laikam pastahwejis, ka mums tee wezzi raksti stahsta, drehbes, isturra un eeraschas. Tahs tur Palestinä us dsihwi apmettufschahs tautas lohpij wairahl faknu un auglukohku dahrsus, jo besgallihgs darbs buhtu, semmi ar kalnains fakku garrosu pa wiffu ispohtito Zuhdeju par augligu lauku semmi pahrwehrtiht un isloht. Kas Jerusalemes apfahrtejahs weetas no eljes kalna pahrskatta, kas reds tillkai tufschas ne-aplohtas pakalnes un klintis, ar dsilli isgrauflahm grawahm, kas sawu laiku wiffadus peedfihwojumus un pohstifchanas leezina. Bet turpretti schihs pliffas klintis un pakalnes flehpij sawas leijas ittin lohfschus augligus semmes gabbalinus, wiswairahl tur, fur dsiftri amotini no klintihm leija nowerd un dahrsus ar sawu raffu laifka, lohpejeem puhlinu bagatigi atmafka un atgahdina: ka sche reis peens un meddus tezejis. Katra weeta ap Jerusalemi peemina zaur saweem wahrdeem, kahdi semmes augli tur jau no pat wezzeem laikeem isdewufchees un ir wehl pa dalkai taggad isdohdahs: Betanija (gahrdu dotte-fu name), Betwabgus (wihgu name), Jerikus (palmju name), Kireat-el-Gnab (wihnohgu pilsehts) u. t. j. pr. Bee Kamlas, stary Jaffu un Jerusalemi atrohdam augligu semmi, kas ar puhlinu uszihrtigi un labbi islohtpta, bet eefsch tahm kolonijahm ap Jerusalemi, fur wiswairahl Giropeschwi us dsihwi nomettufchees, atrohdam tohs lohfschalohs un brangaki eeriketohs auglu dahrsus, kurri no augligas semmes un filta peemihliga gatfa to bagatato

fwehtibu faweem kohpejem neß, fa, datteles, orangschas, zitronas, wihges, mandeles, aprifofes, firfikus, bumbeeres, ahbofus, granatabofus, maulberohgas, oliwes, wihnohgas u. t. i. pr. Bet fchee apfartejee dahrfi til daufi neßpeji doht fa Jerufalemes pilfehts no tam lai pahrtteek un tadeht wehl deewagon no zitteem gabba-leem peewedd un ispiel. Tur weenumehr warr fastapt augku un faknu pahrdewejus no Zuhdejas kalneem un tahm puffehm us Jerufalemes zelleem ar apkrauteem ehse-keem, bet wifs fcho prezineeku apgehrds buß maß no ta isfchirramß, fas fche pa preefch 1800—2000 gaddeem flua redsehts, jo eerafchs, drehbes un isturra pee Ka-naanas un Sihrijas eedhwotajeem maß zittadas pah- wehrtijuschahs.

W. Ky.

Miffiones sinuas XI.

Par Leipzigas niffiones fwehtkeem.

Leipzigas miffiones fwehti schinni gadda tappa fwehtiti 22. Maija waffarasswerku nedela (fa iklatru gaddu). Miffiones draugi no malli mallahm bij fabraulufchi; winnu starpä arridsan miffions presidentß von Harless no Bairu semmes, fur winsch lteru draudschu wirskonsistoriai par preefchfehdelaju, laßigahjuschä gadda wahjibas deht newarreja nahkt. Arri Sweedru semmes miffiones beedribas diwi mahjitaj bij fuhfitti. Mahjitajß Steinmey no Lokuma (Hanoreß) teiza to spreddiki par Jahn. 7, 37—39. Schoß ihrdus Jesus runnaja Jerufalemē Deewa nammä us löena fwehtkeem, kad tee preefteri staigafchanai zaur tuffn par peeminnu ar basunu puhfchanu no Siloas affas fmla uhdeni un to islechia Deewa namma pagalmjös, un draudse dseedaja „Zuhß fmelßeet ar preeku uhdeni no Pefchanas awoteem“ (Gf. 12, 3.). Schis pestifchanas arts nu irr nahjis, fas arri fauz: „Ja kam flabpft, t lai nahf pee mon un dserr.“ No fchi awota tell weß fraume pee wiffahm tautahm: miffiones darß; no ts iset wianahm fwehtiba un dshwiba. Bet fchi fraumetell patti no fewis, jo Kristus fakka: „Kas tizz eefchannim, no ta pascha meefas tezzehß dshwa uhdenß strues.“ Tas kambar-junkers no Mohru semmes patß varreja dsert no ta awota, bet Wihlipam bij janahf, nau dsirdinaht; Kar-neels no ta engela tohp flubbinahtrö Behtera dsirdeht, fas wianam jadarra; pascham Poilam bij ja-eet us Damasku, lai Ananias, weens no m brahleem, wianam rohkas usleek; tee tizzigi, ta fyta kristiga draudse tai dshwibas fraumei leek istezzehß weem paganeem, lai to tuffneß, fur uhdeka truhfß, pahrsch par sah-fai-nahm plawahm un augligahm druwn. Schi fraume nepluhß ar warru, fa pafaulßes fraun, bet tell lehnäm fa Siloas uhdeni; bet tomehr nahßß laifs, un tas miffiones draugeem jagaida, fa ta dshwas fraume, fas

tell us muhßhigu dshwofchanu, wiffu pafauli apflahß ar ta Runga afshfchanu. Tä un ar daufi zitteem wahrdeem winsch runnaja.

Behz fchi jouka spreddika Leipzigas miffiones direktors Gardelands miffiones draugeem dewa fchahß sinuas par isgahjuschä gadda notiffumeem pee Leipzigas miffiones darba: „Mihkee miffiones draugi, no leeleem pulkeem apfmeets,“ saimohßs un nizzinahtß tas Rungs Jesus wehl fchim brihscham staiga fawu zellu pa fawahm draudschm un miffiones druwahm, un daufi no winna mahzkeem apgrehlojabs pret winnu un greechahß atpaffak. Tahdäs wahjäs deenäs mums tam Rungam japateiz, fa winsch arri muhßu miffiones beedribai to deenifchku maifi isgahjuschä gadda pafneedßß. Schi gadda eenahfchana bija 61,929 dahlderi, winnu starpä no Bairijas 6454 d. (zittas wehl gaida; jo lihds fchim Bairu semme tahß wis-leelafahß dahwanas bija dewußß), no Sakschu semmes 11,233 d., no Kreemu semmes luttera draudschm 10,353 d. (winnu starpä arri muhßu Kurfemmes dahwanas) u. t. pr. Par leelu preeku bija diwjäs dahwanas no Elsafs semmes, fas pee Wahzsemmes irr atkal peedallita, 1176 d. un no Barifes 83 d., jo no fchahm dahwanahm warr fapraft, fa Deewa draudses paleek kohpä faliftahm rohlahm, kad arri pafaulßes eenaidß winnas flubbina us larru. Par teem strahdneekeem direktors dewa tahdäs sinuas: Meefas wahjibas deht Leipzigas beedribas wezzakam miffionarim— miffiones preefchneekam Riht-Indija Kordefam bij ja-atstahj fawa druwa; winsch nu pee miffiones preefchnee-zibas Leipziga irr weetu dabujis un puhlejabs ar miffiones lappu isdohfchanu; wizedirektoram Hartinam (teizamü Werdenes miffiones lappu isdewejam, fas arri Latw. walloda pahrtulkotas), bija tamdeht fawa weeta ja-atstahj un ja-usnemm jaunß mahjitaja amats. No miffionareem wehl bij ja-atstahj miffiones darßß flimmibas deht Döderleinam pehz 10 darbu gaddeem un Schanzam, fas ilgi Indija nau bijis. Utspingfchanas deht Ciropä wehl Beierleins; bes winna miffiones darba wehl stahw 17 miffionari, starp winneem diwi pehrnajös fwehtkös isfuhfitti. Schinni gadda jauni miffionari netaps isfuhfitti; bet jaunä gadda atkal diwi taps isfuhfitti, weens jaunß mahjitajß no Mellenburgas, kam Deews patß, to laulatu draugu un to weenigu behrninu pahnehmis, tahß faites irr atraifjiss, fas winnu ar tehwa semmi fafaiftija; ohtrß kandidats no Sakschu semmes, fas nu no faweem wezza-keem dabujis to atwehlefchanu, aiseet us tahlo paganu semmi. Bes teem Ciropeschu miffionareem pee Tamuteem wehl 4 mahjitaji no Tamuku tautas, un 4 kandidati, fas drihs taps us mahjitaju amatu eefwehtiti, un 73 mahji-taju palihgi un 35 draudses palihgi (fas irr lihds turrami muhßu wehrmindereem). Til daufi wajaga, jo muhßu draudses 9235 lohzeßki irr isklafiti par 400 meestineem. Bes teem wehl strahda 112 Tamuku ffohlmeisteri 85 ffohl-läs pee 1725 behrneem, täpat kristiteem, fa arridsan no

paganeem. Iſgahjuſchâ gaddâ 381 pagani kriſtiti, beſ teem wehl 332 kriſtitu lauſchu beheni. No teem 381 paganeem weenâ draudſe Sidombaram pilſehtâ 232. Laiſiggu labbumu tee, pee Kriſtus atgreedamees, gan nau ſagaidijufchi, bet launu un netaiſnibu; weenam wianu ſtarpâ mahjas panemtas, ohtram druwa nopfanta; pee teefahm tee nelahdu taiſnibu nedabuja. Tahdâs fahrdinaſchanâs tahs apbehdinatas dwehſeles ſtipri ja-apfohpj un jaganna, ka tee iſſamiſſedamees ne-atkriht no tizzibas. Ta draudſe arridſan newairojahs ween, bet arridſan aug eelſch tizzibas, un patte jau fahl gahdaht par ſawu utturu; iſgahjuſchâ gaddâ irr ſamettuſi baſnizas lahde 1336 rupies un nabagu lahde 2025 rup.; Regopatanâ paſchi beſ miſſiones palihga Deewa nammu irr uſbuhwejuſchi; kahdus gaddus atpakkal weens bagahſs draudſes lohzeſliſ weenu nabagu nammu irr uſtaifijis, fur nabaga draudſes lohzeſſi ſwehtdeenâs pehz baſnizas laika tohp apdahwinati ar riſhu un naudu. Bet nu ſakka tee laudis: 9000 kriſtiti, kaſ taſ irr pret til daudſ milijoneem paganu, kaſ wehl Riht-Indijâ irr. Bet tee ne-apdohma, ka ta kriſtiga draudſe irr uhdens ſtraume, no kurras iſeet dſihwibas ſpehli wiſapfahrt. Indijâ warr redſeht, ka elka-deewa kalpoſchanas pilari jau fahl kuſtetees. Tur iſgahjuſchâs gaddâs weena beedriba zehluſees, kaſ to mahnutizzibu irr atmettuſi; Kalkuttâ, leelâ Indijas pilſehtâ, tee weenu „baſnizu“ pehz kriſtigu baſnizu preeſſiſhimes uſtaifijufchi, tur dſeed dſeeſmas, laſſa to Bihbeli lohpa ar tahm paganu hauſlibas grahmatahm, un ſakka arriſan ſpreddiki, Kriſtu tee arri ſauz par paſaules peſtitaju, bet tomehr tee wehl negrihb pee ta atgreedees no ſaweem greſkeem. Turprettim zitti atkal irr ſabeedrojuſchees miſſionei prettim to wezzo elkudeewa kalpoſchanu uſturreht negrihbbedami ſweſchaj tizzibai par labbu ſawu tehwu tizzibu atſtaht. Es patſ zaur Riht-Indiju reiſodams eſmu redſejis daudſ elkadeemu nammus ſakrihtam, bet maſ buhwemam, un tomehr pee teem paganu ſwehtkeem un wianu trohſſna warr manniht, ka tai mahnutizzibai wehl dſiſka ſakne Riht-Indijâ. Tavehz jo wairahk taſ ſwehtais miſſiones darbs tur jaſpeeſch; nohtigi buhtu mums jaunâs ſtaiones ja-eezeſſ. Tritſchinopoli pilſehtâ eſſam jaunu baſnizu eſahluſchi; lai Deews palihdſ to darbu abtraht pabeigt ne ka Tanſhorê, fur eſahhta baſniza atkal ſahza fadrupt. Iſgahjuſchâ gaddâ no breeſmigâs wehtras daudſ miſſionei peederrigâs ehlas un baſnizas irr ſaguuſchas, kaſ atkal ja-uſtaifa no jauna. Betleemes baſnizai Poreiarê jumptâ nogahſſs. Baldeews Deewam wezzo wezza Jeruſalemes baſniza Trankebarê, kurrâ jumptâ jau ſen buhtu taiſamâ, no wehtras iſglahbta, kaſ tohs ſtiprakohs kohluſ ar ſaknehm iſrahwuſi. Tâ redſeet:

daudſ darba mums appaſſch rohkahm, pee kurra daudſ mihleſtibas dahwanas mums waijadſigâs. Tahdu mihleſtibu tu grihbſi ſawai draudſei doht, Deews Kungs, ſwehtais Gars! Amen.

(Al preeſſchu beiguns.)

Skunju ſinna no miſſiones druwas.

Angleeſchu teizamais miſſiones biſkops Patteſons kohpâ ar weenu miſſionari Altiſ wahrdâ un weenu palihgu tai 4. November iſgahjuſchâ gaddâ pee Auſtralijas maſas fallas. Santa-Kruz irr iſſiſts. Beſdeewigi kugineeki, kaſ ar wehrgeem andele pa Auſtralijas fallahm braukdami tohs eedſihwotajus bi labbinajuſchi nahkt kugâs, tohs ſakehrufchi un ar rem aiſbraukufchi. Par tahdeem beſdeewigeem darbeem te eedſihwotaji dohmaja uſ atreebſchanohs. Patteſons Norfolk fallâ bij apmettees un tur weenu ſkohlu eezeſliſ, fur jauneki no wiſſahm fallahm tappa mahziti. No eijenes wiſſch mehdsâ apmetleht taſ fallas un teem eedſihwotajem to preezas mahzibu paſluddinahk; Mota allâ wiſſch 97 eedſihwotajus kriſtijis. Kad wiſſch niar ſawu kuggi grihbſeja atkal Santa-Kruz fallu apmett, tad tee eedſihwotaji pee juhrmallas apſtahjuſchees warr ar buhtu ſchahweneem apſweizinaja un nonahweja. Zaur wianu nahwi miſſionâs darbam leela kawehchanatikkufe. Kad ta ſinna noſkrehja uſ Angliju, tad t waldiba to fallas pilſehtu liſſa apſchaut ar leelgabbam. Bet buhtu wiſwairahk par to jagahda, ka Guroſchu kuggineeki pee teem nabaga fallas eedſihwotajeemwairs neſtrahda tahdus breeſmas darbus, zaur kurrâ ta Deewa walſſiba tohp kaweta.

S.

Guttera kohdoligi affami wahrdi latwiſſi ſihmeti.

Kaſ grihb wiſem draugs ſchê buht,
Katrâ warr nelgu kluht.

Paſaule irriſna mahſchu daſchadu,
Katrâs atre laika ſawēju.

Ruma iſ; bet taiſnibu;
Runnaſaudſ neſſ — ſuhribu.

E. F. S.

Latw. Awiſchu apgahdatajâ: J. W. Sakranofſ.

No ſenſures atwehſehts. Rihgâ, 14. September 1872.

Tahts pee J. W. Steffenhagen un depla.